

MASZYNISTA

ORGAN ZWIĄZKU
ZAW. MASZYNISTÓW
KOLEJOWYCH

PISMO ZAWODOWE, POŚWIĘCONE SPRAWOM MASZYNISTÓW I KOLEJNICTWU

Wychodzi 1 i 15 każdego miesiąca. Redakcja i Administracja Warszawa, Chmielna 9 m. 9, tel.: 195-28 i 539-00, Konto czekowe P. K. O. 3585. Cena pojedynczego numeru 25 groszy. Członkowie Związku otrzymują czasopismo bezpłatnie. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Anonimów nie uwzględnia się. Ceny ogłoszeń na ostatniej stronie.

TREŚĆ NUMERU: W dniu święta robotniczego. — P. Minister Sprawiedliwości nie widzi podstawy. — Sprawy służbowe: W sprawie badań lekarskich na rozpoznawanie barw. — Przepisy o kwalifikowaniu pracowników P. P. K. — Życie Związkowe: Wystąpienia i interwencje Prezydium. — Prace organizacyjne Prezydium. — Komunikat. — Ogłoszenia.

dnia święta robotniczego

Gdy przed czterdziestoma laty klasa pracująca po raz pierwszy wyszła w zwartych szeregach na ulice miast, aby święcić publicznie swoje święto, aby demonstrować na rzecz swoich zadań i ideałów — dalekim, bardzo dalekim wydawał się jeszcze, dzień zwycięstwa.

Straszliwe brzemie ucisku politycznego i wyzysku gospodarczego gniotło całym swoim ciężarem człowieka pracy. Robotnik z fabryki czy warsztatu, gdy gromkim głosem domagał się powszechnego, równego prawa wyborczego, gdy wołał o ośmiogodzinny dzień roboczy, gdy żądał zabezpieczenia na starość, gdy demonstrował przeciwko zbrojeniom i wojnie — rzucał rękawicę w twarz ówczesnemu porządkowi społecznemu, wyglądał na szaleńca, który postradał zdrowe myśli, wydawał się szkodnikiem społecznym, uderzającym w bezprzytomnym szale na najświętsze fundamenty ówczesnego świata.

Ale szaleństwu temu było na imię: miljon; ale szaleńcy mieli wiarę w słuszność swoich żądań i poczucie swej siły. Nie dali się odstraszyć groźbami, nie ulegli się przemocy. Nie powstrzymały ich potoki krwi, przelewanej rokrocznie na wielkomiejskich brukach. Dojrżeli z poza bagietów bladą przerażoną twarz przedstawicieli dawnego porządku, i cdtąd rokrocznie wychodzili w dniu 1-go maja demonstrować na rzecz swoich haseł i swoich postulatów.

Gdy dzisiaj, po latach czterdziestu spojrzymy wstecz i podsumujemy rezultaty walki o prawa klasy pracującej, o wyzwolenie jej z więzów ucisku i niewoli — musimy stwierdzić,

że trud i krew ofiarna nie poszły na marne. Nie wszyscy wychodziliśmy w dniu 1 maja na ulice, nie każdy z nas miał odwagę przyznać się do solidarności z towarzyszami pracy. Niejednego powstrzymywał i powstrzymuje do dziś dnia fałszywy wstyd, niemęskie wahanie. Nieliczna tylko stosunkowo garstka idzie do boju o lepszą przyszłość klasy pracującej.

Ale z rezultatów tej pracy, z owoców tej walki korzystamy wszyscy. Oto już dzisiaj jesteśmy obywatelami. Już nam nikt zaprzeczyć nie śmie i nie może naszego prawa do udziału w życiu publicznym, nikt nam zaprzeczyć nie może praw politycznych i obywatelskich. Zdobyliśmy sobie prawo do ośmiogodzinnego dnia pracy, zburzyliśmy tamy, które piętrzyły się niedawno jeszcze na drodze wielkich reform społecznych: ochrony pracy i ubezpieczenia społecznego. Prawda, nie wszystko jeszcze zostało zrobione, wiele jeszcze pozycji jest do zdobycia, wiele krzywd jeszcze jest do usunięcia. Ale cel przez nas upragniony, który jest dzisiaj przed nami. Rysują się już w przyszłości, który wspólnymi siłami wznieść chcemy i wznieśliemy.

Koroną tego gmachu będzie spełnienie naszego ideału najwyższego: usunięcie bezpowrotne wszelkiego bez wyjątku wyzysku, wszelkiej krzywdy, każdego przywileju nie zdobytego własną pracą i zasługą, ugruntowanie sprawiedliwości i prawdziwegoładu społecznego. Ideałowi temu na imię: SOCJALIZM.

Ale gmach ten budować trzeba i można tylko od podstaw. Usunąć trzeba wpierw wszelkie przeszkody

piętrzące się po drodze na wspólnego nam celu.

Pierwsza z tych przeszkód, to wewnętrzna słabość i rozbitcie klasy pracującej. Tylko wspólnym wysiłkiem spełnić możemy ten ogrom pracy, który nas czeka. Potrzeba nam w tym celu bojowników świadomych swego celu, karnych i zdecydowanych. Potrzeba pracowników ofiarnych, wpatrzonych nie tylko w szarą, codzienną rzeczywistość, ale i w wielki cel, który nam przyświeca. Potrzeba poczucia solidarności robotniczej i pracowniczej, potrzeba silnych organizacji, owianych wiarą w spełnienie najwyższych naszych zadań. Musimy przełamać w sobie wszelkie uprzedzenia, wyzbyć się fałszywego strachu i fałszywego wstydu. Jesteśmy proletariuszami, żyjemy z pracy najemnej, należymy do klasy pracującej. Nie masz dla nas drogi innej do spełnienia naszych zadań, do usunięcia krzywdy naszej, jak twarda i bezwzględna WALKA KLAS, nie masz dla nas sojusznika innego, jak KLASA PRACUJĄCA, zorganizowana w swoich partiach politycznych i związkach zawodowych, silna solidarnością narodową i międzynarodową, potężna wiarą w swoje ideały, które jej służą za drogowskaz w pracy i walce codziennej.

To też w dniu 1 maja 1930 r., w pierwszym dniu święta majowego po dokonaniu sojuszu naszego z klasą pracującą Polski i całego świata miejsce nasze jest u boku tej klasy pracującej, demonstrowującej pod czerwonymi sztandarami na rzecz haseł i ideałów, które są naszymi własnymi hasłami i naszymi ideałami.

Jako pracownicy, walczący o należne nam prawa, jako obywatele walczący o należny nam udział w rządzeniu państwem, musimy wyjść na ulicę pod własnym sztandarem i w szeregach sprzymierzonej z nami i spojonej braterstwem krwi i długoletniego wysiłku POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ musi demonstrować na rzecz:

Sprawiedliwych norm pracy i sprawiedliwej płacy.

Dostatecznego i należytego ubezpieczenia na starość i na wypadek niezdolności do pracy lub jej braku.

Przestrzegania ośmiogodzinnego dnia pracy.

Usunięcia krzywd, szykan i niesprawiedliwości, która nas gnębi.

Sprawiedliwej polityki gospodarczej, walki z wyzyskiem i drożyzną.

Przywrócenia naruszonych praw politycznych, usunięcia dyktatury i zapewnienia obywatelom należnego im wpływu na rządy w państwie.

Zapewnienia nam mieszkań ludzkich, i ludzkich warunków egzystencji.

Sprawiedliwego zabezpieczenia naszych wdów i sierot.

Rozciągnięcia kontroli nad produkcją i rozdziałem dochodu społecznego.

Jest naszym obowiązkiem stwierdzić czynem i udziałem własnym w pochodach pierwszomajowych, że jesteśmy solidarni z całą klasą pracującą świata nie tylko na papierze, ale i w rzeczywistości, w głębi dusz naszych i z całego naszego przekonania. Musimy uwierzyć, że losy nasze złączone są nierozdzielnie z tą walką, która się toczy w oczach naszych o aktualne cele dzisiejsze i o święte ideały przyszłości.

Niech żyje międzynarodowa solidarność proletariatu!

Niech żyje Socjalizm!

Niech żyje Z. Z. M.!

PAN MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI NIE WIDZI PODSTAWY...

Z początkiem roku 1929, zmuszeni szeregiem wypadków jaskrawej i bezcelowej srogości władz śledczych wobec maszynistów, posądzonych o spowodowanie wypadków kolejowych — wszczęliśmy szeroko zakrojoną akcję, zmierzającą do usunięcia niewłaściwości w tej dziedzinie. Prócz szeregu artykułów, zamieszczonych na łamach „Maszynisty” wystąpiliśmy w tej sprawie z obszernymi memorjami zarówno do p. Ministra Sprawiedliwości, jak również i przedewszystkiem do p. Ministra Komunikacji. P. Ministrowi Sprawiedliwości przedstawiliśmy szereg wypadków, w których sądowe władze śledcze i pp. prokuratorowie postąpili, zdaniem naszym, niewłaściwie, zaś p. Ministra Komunikacji prosiliśmy, aby wzięł w obronę swoich pracowników przed wybrykami wymiaru sprawiedliwości. Nie łudziłyśmy się, aby nasz głos zdołał przekonać p. Ministra Sprawiedliwości, ale sądziliśmy, że przekona go głos p. Ministra Komunikacji, w którego ustach nasze argumenty nabierają właściwej wagi i znaczenia.

Długo nie otrzymywaliśmy odpowiedzi. Wreszcie pod koniec roku ubiegłego nadeszła odpowiedź — oczywiście odmowna — na nasze pismo, skierowane do p. Ministra Sprawiedliwości. Czekaliśmy dalej na skutek naszej interwencji u p. Ministra Komunikacji, a raczej na skutek zabiegów M. K. w Ministerstwie Sprawiedliwości. Nie nalegaliśmy nawet na pośpiech, sądząc, że gruntowne zbadanie sprawy w niczem nam nie przeszkodzi, lecz, owszem, może tem lepiej uwydatnić słuszność naszego stanowiska i opartych na niem żądań.

Tymczasem namyślił się francuski Minister Sprawiedliwości i, uznając argumenty francuskich maszynistów,

pod naciskiem francuskiego Ministra Kolei Żelaznych, wydał przepisy, polecające jaknajdalej idącą względność w stosowaniu aresztu prewencyjnego. Odetchnęliśmy z ulgą. Jakaż to piękna sposobność dla naszych Ministrów pójść za dobrym wzorem cywilizowanego Zachodu! Podaliśmy fakt do wiadomości publicznej i wyrażiliśmy nadzieję, że i u nas kiedyś nastąpi opamiętanie.

Ale nadzieje nasze okazały się na razie złudnemi. Przed kilkoma dniami doręczono nam pismo M. K., załatwiające odmownie zeszłoroczną naszą prośbę, a to dlatego, ponieważ p. Minister Sprawiedliwości „nie widzi podstawy do zasadniczego stosowania innych norm postępowania, niż względem osób, oskarżonych o inne przestępstwa”. Ministerstwo Komunikacji przekazuje nam ponadto otrzymane z Min. Sprawiedliwości pouczenie, że „areszt, jako środek zapobiegawczy stosuje się nie tylko w celach zapobieżenia ucieczce oskarżonego, lecz również w celu udaremnienia porozumiewania się ze świadkami i wywierania przez to wpływu na bieg śledztwa, szczególnie w pierwszym jego stadium”. Od siebie M. K. nie dodaje nic. Nie wiemy, czy zgadza się z p. Ministrem Sprawiedliwości, czy cieszy się z jego odpowiedzi, czy się z tego smuci, czy wogóle zresztą tem się interesuje...

Trudno... P. Minister Sprawiedliwości „nie widzi podstawy”. Chcemy wierzyć, że jej jeszcze nie dojrzał, ale, że ją prędzej czy później zobaczy. Zdajemy sobie dobrze sprawę z tego, co to jest przyzwyczajenie. Wiemy, że wskutek przyzwyczajenia można zobojeźnić nawet na rany, śmierć i krzywdę człowieka. Nie dziwimy się zatem, że pp. referenci w Ministerstwie Sprawiedliwości, mając ustawicznie do czynienia z przestępcami

i aresztem, traktują sobie te sprawy ot tak, po akademicku, jako problemy i że nie dostrzegli różnicy, np. pomiędzy złodziejem, a pomiędzy maszynistą, który zrobił katastrofę. Ostatecznie i to i tamto przestępstwo, a z za zielonego biurka, areszt, przedstawia się nie jako ciężka niezасłużona kara i udręka, ale jako „środek prewencyjny”, aby się oskarżony nie mógł porozumiewać ze świadkami. Na sprawę zaopatrywania ludności w mięso, inaczej zapastruje się rzeźnik, a inaczej nieco wół... Rzecz zrozumiała.

Ale wobec tej pierwszej nieudanej próby skierowania władz naszych na tory zgodne z właściwie pojętą i rzeczywistą, a nie formalną tylko sprawiedliwością, jest naszym obowiązkiem oświadczyć, że nie mamy zamiaru kapitulować, że nie złożymy broni i dalej będziemy bronić słusznego naszego stanowiska. Zdaniem naszym istnieją dostateczne podstawy, aby maszynistę traktować inaczej, aniżeli złodziejaską, chociaż tych podstaw p. Minister Sprawiedliwości dotąd dojrzeć nie raczył. Podstawy te widzimy w następujących okolicznościach:

1) 95% conajmniej spraw o wypadki kolejowe kończy się wyrokiem uniewinniającym. W każdym takim wypadku zastosowanie aresztu prewencyjnego wobec niewinnego człowieka jest karygodnym wykroczeniem ze strony organów wymiaru sprawiedliwości.

2) Organy śledcze i pp. prokuratorowie nie mają zielonego pojęcia o służbie kolejowej (czego im n. b. nikt za złe brać nie może); z tego wynika, że nie są w stanie bez opinii bezstronnych znawców decydować o tem, czy dany pracownik może być choćby z pozorów posądzony o zawinione popełnienie przestępstwa. W imię sprawiedliwości nie wolno zamknąć w areszcie ani jednego niewinnego, choćby nawet przy tej sposobności czasem i winny uniknął aresztu przed wyrokiem. Maszynista nie powinien wysiadywać miesiącami czy tygodniami w areszcie, zanim p. sędzia śledczy nie wystudjuje wszystkich przepisów i okólników. Taka pedagogika i za taką cenę nie uchodzi w praworządne państwie.

3) Maszyniści posądzeni o spowodowanie wypadków kolejowych, to w 99.9% wypadków ludzie o nieposzlakowanej przeszłości, nie kombinatory i nie złodziejaskowie. Nawet wówczas, gdy zasługują na karę sądową — są ofiarami swego zawodu. Nikt nie jest aniołem i każdemu zdarzy się chwila nieuwagi. A że u maszynistów nawet najdrobniejsze uchybienie pod tym względem grozi odpowiedzialnością karno - sądową, to właśnie najważniejsza podstawa, dzięki której należy go w takich wypadkach traktować inaczej, aniżeli innych przestępców. Dość chyba, jeżeli po rozprawie uznany winnym od cierpi karę.

4) Wreszcie nigdy nie wykluczaliśmy wyjątków. Przyznajemy, że w interesie prawa, sprawiedliwości i

porządku publicznego może zająć konieczność zastosowania aresztu prewencyjnego w tym lub owym nadzwyczajnym wypadku. Nigdy zatem nie domagaliśmy się, aby areszt prewencyjny był w sprawach o wypadki kolejowe absolutnie niedopuszczalny. Jednakże obecnie areszt jest regułą, a nie wyjątkiem. Nie żądamy niczego innego, jak: aby było właśnie przeciwnie i aby nawet w tych wyjątkowych wypadkach względy prewencyjne nie trwały aż 6 miesięcy, jak się to obecnie zdarza.

Myślimy, że służna sprawa zwycięży u nas tak, jak zwyciężyła we

Francji i jesteśmy zdania, że punkt ciężkości spoczywa bynajmniej nie w Ministerstwie Sprawiedliwości, ale w Ministerstwie Komunikacji. Tam też będziemy szturmowali przede wszystkim. Należy, zdaniem naszym, aby władza nasza obudziła się z indyferentyzmu w tym względzie, aby zrozumiała, że jest jej obowiązkiem nie tylko bić maszynistów po skórce, gdy na to zasłużyli, ale także i bronić ich gdzie należy. Gdy to nastąpi, p. Minister Sprawiedliwości dojrzy zapewne podstawy do zmiany swego stanowiska.

Przytoczone powyżej rozporządzenie M. K. zafatwia wysunięte przez nasz związek postulaty w granicach możliwości. Uzyskaliśmy przede wszystkim ponowne badanie zdyskwalifikowanych przez lekarzy specjalistów. Przyczyni się to niewątpliwie do wyjaśnienia, czy i o ile dotychczasowe badania odbywały się z należytą ścisłością i czy dyskwalifikacje były usprawiedliwione. Następnie uzyskaliśmy poważną koncesję na rzecz pracowników zatrudnionych już w służbie kolejowej. Tacy pracownicy będą uznani za zdolnych do służby na stanowiskach I-ej i II-ej kategorii, o ile będą odpowiadali metodom Nagela i Holmgrena. Metody te są mniej rygorystyczne od metody Stillinga, wskutek czego dyskwalifikacja ominię zapewne wielu kolegów nie umiejących czytać tablic Stillinga.

Wreszcie, zgodnie ze stanowiskiem zajmowanym w tej sprawie od samego początku, stwierdzamy, że nie mamy nic przeciwko jaknajdalej idącemu rygorom, stosowanym wobec kandydatów zabiegających dopiero o przyjęcie do służby kolejowej wzgl. o zatrudnienie w służbie parowozowej, przeciwnie uważamy ostre rygory za zupełnie usprawiedliwione i zgodne z interesem kandydata, który unika w ten sposób gorzkich rozczarowań i katastrofy życiowej w przyszłości.

SPRAWY SŁUŻBOWE

W SPRAWIE BADAŃ LEKARSKICH NA ROZPOZNAWANIE BARW

Na skutek energicznych zabiegów Prezydium Z. Z. M. (o czym donosiliśmy w poprzednich numerach „Maszynisty”) Ministerstwo Komunikacji wydało ostatnio za Nr. S. 292/30 następujące zarządzenie w sprawie badań lekarskich na rozpoznawanie barw:

Ministerstwo Komunikacji

Wydział Sanitarny

Nr. S 333/30. Dnia 16. IV. 1930 r.

Do

Wszystkich Dyrekcji Okręgowych K. P.

gela) bez błędów i wahań, może być uważany za posiadającego zdolność rozpoznawania barw; w przeciwnym razie musi być uważany za dotkniętego ślepotą na barwy.

Pracowników, u których podczas dokonanego badania okresowego w roku bieżącym wykryto daltonizm, należy poddać powtórnemu badaniu przez okulistów kolejowych.

Za Ministra

(—) Czapski, Podsekr. Stanu.

PRZEPISY O KWALIFIKOWANIU PRACOWNIKÓW P. K. P.

W Dzienniku Urzędowym M. K. Nr. 9 z r. 1930 poz. 61 ukazało się rozp. M. K. z dnia 19 lutego 1930 r. Nr. P./569/30 w sprawie przepisów o kwalifikowaniu pracowników przedsiębiorstwa P. K. P.

Rozporządzenie to wydane zostało w wykonaniu postanowień § 15 pragmatyki, który upoważnia Ministra Komunikacji do uregulowania tej sprawy.

Postanowienia zawarte w tem rozporządzeniu posiadają bardzo doniosłe znaczenie dla pracowników, albowiem ocena kwalifikacyjna wpływa w stopniu wysokim na stosunki służbowe. I tak: według § 47 pragmatyki „posunięcie pracownika ze stanowiska niższego na wyższe (awans, przyp. Red.), następuje według uznania władzy, która przy obsadzaniu wakansu bierze pod uwagę przede wszystkim kwalifikacje służbowe”. Według tegoż § awans jest wykluczony w razie niedostatecznej kwalifikacji służbowej. Według rozp. M. K. z dn. 26. IX.1929 r. Nr. I/10767/2/20 Dz. Urz. M. K. Nr. 17/29 poz. 161, którym znowelizowano Dziennik Urzędowy M. K. Nr. 2 z r. 1925 — przy mianowaniach na stanowiska „następnie awansowe” (a więc w służbie parowozowej na stanowiska maszynisty II kl. i maszynisty I kl., tudzież na dyspozytora i masz. instruktora) wymagana jest kwalifikacja „dobra”. Wreszcie według § 123 pragmatyki „w razie 2-krotnej, co najmniej w odstępie jednego roku bezpośrednio po sobie następującej niedostatecznej

kwalifikacji służbowej” władza może zwolnić pracownika ze służby.

Wobec doniosłej wagi tych przepisów podajemy je poniżej w pełnym brzmieniu. Ocenę tych przepisów i szczegółowe ich wyjaśnienie zamieścimy w następnym numerze „Maszynisty”. Skład komisji kwalifikacyjnych podajemy w wyciągu wyłącznie dla kategorii służby, zrzeszonych w naszym Związku.

PRZEPISY O KWALIFIKOWANIU PRACOWNIKÓW PRZEDSIĘBIORSTWA P. K. P.

C z ę ś ć I.

Postanowienia Ogólne.

§ 1. Kwalifikacja pracowników ma na celu ocenę ich wartości służbowej.

§ 2. Do oceny wartości służbowej pracowników etatowych i kandydatów na pracowników etatowych powołane są komisje kwalifikacyjne.

Opinie o pracownikach nieetatowych wydają ich władze służbowe.

§ 3. Z uwagi na doniosłość skutków, które pociąga za sobą dla pracownika ocena kwalifikacyjna, członkowie komisji kwalifikacyjnych i zwierzchnicy, powołani do wydawania opinii o podwładnych, obowiązani są przy spełnianiu tego ważnego obowiązku służbowego powodować się zasadą bezwzględnej słuszności i sprawiedliwości.

Wydawanie niesumiennej oceny (opinii) kwalifikacyjnej stanowi występki z § 62 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lipca 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 447).

W sprawie stosowania ust. 11 i 12 § 6 przepisów S. 1 (o badaniu lekarskim kandydatów do służby kolejowej i pracowników kolejowych) zarządzam z ważnością aż do odwołania, co następuje:

Podstawową metodą badania zdolności rozpoznawania barw są tablice pseudoizochromatyczne Stillinga (wydanie P. K. P.).

Lekarze rejonowi obowiązani są przeprowadzać badania wyłącznie za pomocą tych tablic ściśle według wskazówek tam zawartych.

Przy badaniu przez lekarzy rejonowych kandydatów do służby kolejowej (nowowstępujących) wszelkie błędy przy rozpoznawaniu tablic Stillinga dyskwalifikują kandydata na stanowiska (zajęcia) I-ej i II-ej kategorii bez potrzeby kierowania go do okulisty kolejowego.

W razie stwierdzenia błędu lub wahań przy odczytywaniu tablic Stillinga przez pracowników kolejowych, podlegających badaniom okresowym, względnie podczas badań okolicznościowych (po wypadku, chorobie i t. p.), lekarz rejonowy obowiązany jest skierować badanego do okulisty kolejowego.

Okulista kolejowy przeprowadza badanie pracownika przede wszystkim za pomocą tablic pseudoizochromatycznych (Stillinga, Ishihara) i, o ile zauważy błędy lub wahań w rozpoznawaniu niektórych tablic, poddaje pracownika badaniu innymi metodami, a mianowicie Holmgrena i Nagela.

Jeżeli pracownik rozpoznaje te dwie metody (Holmgrena i Na-

§ 4. Pracownicy, przeciwko którym wdrożono postępowanie karno-sądowe, karno - skarbowe lub dyscyplinarne, nie podlegają kwalifikowaniu do czasu prawomocnego zakończenia tego postępowania.

C z ę ś ć II.

Rodzaje i terminy kwalifikacji służbowych.

§ 5. Rozróżnia się kwalifikacje służbowe zwyczajne i nadzwyczajne. Zwyczajne kwalifikacje służbowe pracowników etatowych i kandydatów na pracowników etatowych przeprowadza się co trzy lata w ciągu pierwszego półrocza roku, rozpoczynającego trzylecie okresu kwalifikacyjnego.

Wyjątek stanowią Dyrektorzy i Wicedyrektorzy Kolei Państwowych, oraz Kierownicy urzędów, podległych bezpośrednio Ministerstwu Komunikacji, których kwalifikację zarządza Minister Komunikacji wedle swego uznania.

§ 6. Niezależnie od kwalifikacji zwyczajnych przeprowadza się nadzwyczajne kwalifikacje służbowe pracowników etatowych i kandydatów na pracowników etatowych w ciągu 4 tygodni po upływie roku od prawomocnego ukończenia przeciwnym postępowania karno - sądowego, karno - skarbowego lub dyscyplinarnego.

Poza tem, na wniosek wydziału przełożonego pracownika, kwalifikacja nadzwyczajna może nastąpić przed upływem trzylecia, o którym mowa w § 5 niniejszych przepisów, nie przedtem jednak, niż po upływie jednego roku od ostatniej kwalifikacji. Kwalifikacja taka może nastąpić w następujących przypadkach:

1) jeśli pracownik otrzymał ocenę kwalifikacyjną, którą w myśl przepisów odbiera mu możność uzyskania nominacji lub awansu;

2) jeśli zdaniem Wydziału przełożonego pracownik zasługuje na kwalifikację niedostateczną.

W przypadku, wymienionym w punkcie 1, kwalifikacja nadzwyczajna może nastąpić także na prośbę pracownika.

Kwalifikowanie pracownika przeniesionego w myśl postanowień § 16 niniejszych przepisów, może nastąpić nie wcześniej, niż po upływie roku od dnia objęcia przez tego pracownika służby w innej miejscowości służbowej (na innym stanowisku).

§ 7. Kwalifikacja nadzwyczajna nie odbywa się o ileby miała przypaść w ostatnim kwartale przed półroczem, w którym przeprowadza się kwalifikacje zwyczajne.

C z ę ś ć III.

Przeprowadzanie kwalifikacji służbowych.

§ 8. Wniosek o przeprowadzenie kwalifikacji służbowej w nadzwyczajnym terminie rozstrzyga Dyrektor Kolei Państwowych po rozpatrzeniu opinii pisemnej Naczelnika Wydziału, któremu pracownik podlega i Naczelnika Wydziału Osobowego. Jeśli w skład Komisji kwalifikacyjnej wchodzi Dyrektor Kolei Państwowych, wniosek o kwalifikację w ter-

minie nadzwyczajnym rozstrzyga Ministerstwo Komunikacji.

Dla każdego pracownika, poddanego kwalifikowaniu należy sporządzić protokół kwalifikacyjny według załączonego wzoru Nr. 1.

Usuwanie poszczególnych kartek z protokołu kwalifikacyjnego, jak również zamazywanie lub wyskrobywanie (wycieranie) dokonanych w protokole kwalifikacyjnym wpisów jest wzbronione.

Ewentualne poprawki w protokole kwalifikacyjnym należy tak uskutecznić, ażeby tekst pierwotny można było łatwo odczytać. Poprawki te muszą być podpisane przez przewodniczącego komisji kwalifikacyjnej.

Treść protokołu kwalifikacyjnego w szczególności sposób głosowania poszczególnych członków komisji kwalifikacyjnej winny być zachowane w tajemnicy. Wszelkie wykroczenia w tym względzie uważać należy za naruszenie obowiązku zachowania tajemnicy służbowej.

§ 9. Komisja kwalifikacyjna wydaje ocenę kwalifikacyjną na podstawie sumiennego i wszechstronnego rozważenia spostrzeżeń o działalności służbowej i zachowaniu się pracownika, oraz na podstawie sądu, wyrobionego o pracowniku po przejrzeniu jego akt osobistych, wykazu stanu służby, wykazu kar dyscyplinarnych i porządkowych, a także akt dochodzeń służbowych w ważniejszych sprawach.

Dane w wykazach kar dyscyplinarnych i porządkowych, jak również w aktach dochodzeń służbowych, mogą podlegać rozważaniu tylko o tyle, o ile dotyczą okresu czasu po ostatniej kwalifikacji służbowej.

§ 10. Czynniki kwalifikacyjne, składającymi się na ocenę kwalifikacyjną, są:

1) uzdolnienie do służby na zajmowanym stanowisku,

2) pilność (sumiennność i gorliwość) w służbie,

3) zachowanie się w służbie i poza służbą,

4) uzdolnienie do służby na stanowiska bezpośrednio wyższe (z wymienieniem tych stanowisk).

§ 11. Przy ocenie zachowania się pracownika po za służbą należy brać pod rozwagę takie okoliczności, które mogą narażać powagę urzędu pracownika, albo mieć niekorzystny wpływ na służbę.

§ 12. Ustanawia się następującą skalę oceny czynników kwalifikacyjnych:

do pktu 1) § 10 „dobre”, „dostateczne”, „niedostateczne”;

do pktu 2) § 10 „dobra”, „dostateczna”, „niedostateczna”;

do pktu 3) § 10 „dobre”, „odpowiednie”, „nieodpowiednie”;

do pktu 4) § 10 „nadaje się”, „na razie nie nada się”, „nie nada się w ogólności”.

§ 13. Po dokładnem omówieniu wszystkich momentów, mających wpływ na ocenę kwalifikacyjną, komisja kwalifikacyjna przystępuje do głosowania osobna nad każdym czynnikiem kwalifikacyjnym.

Pierwszy głosuje członek komisji najniższy stanowiskiem. Przewodniczący głosuje ostatni.

Niedopuszczalne jest wstrzymywanie się członka komisji kwalifikacyjnej od głosowania.

Wynik głosowania poszczególnych członków komisji kwalifikacyjnej nad każdym czynnikiem kwalifikacyjnym, wpisuje się do właściwych rubryk protokołu kwalifikacyjnego.

Protokół kwalifikacyjny sporządza (wypełnia) członek komisji kwalifikacyjnej najniższy stanowiskiem lub też inny, wyznaczony przez przewodniczącego Komisji.

§ 14. Głosowanie, określone w § 13, ma na celu ułatwienie członkom komisji kwalifikacyjnej wydanie słusznej i sprawiedliwej oceny kwalifikacyjnej, przewidzianej w § 15 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 8 lipca 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 447).

Po tem głosowaniu komisja kwalifikacyjna przystępuje do głosowania nad stopniem oceny kwalifikacyjnej.

Ocenę kwalifikacyjną ma się wyrazić w jednym stopniu:

- a) „dobry”,
- b) „dostateczny”,
- c) „niedostateczny”.

Wynik tego głosowania nie powinien pozostawać w sprzeczności z głosowaniem nad poszczególnymi czynnikami, składającymi się na ocenę kwalifikacyjną.

Stopień „dobry” otrzymuje pracownik, który odpowiada w zupełności wymaganiom służby na zajmowanym stanowisku.

Stopień „dostateczny” otrzymuje pracownik, jeśli naogół czyni zadość wymaganiom służby na zajmowanym stanowisku.

Stopień „niedostateczny” otrzymuje pracownik, który nie czyni zadość wymaganiom służby.

O stopniu oceny kwalifikacyjnej rozstrzyga większość głosów.

Jeżeli przy głosowaniu nie otrzyma się większości, natenczas celem uzyskania jej dolicza się głosy, oddane za oceną stopnia najniższego (najniekorzystniejszego dla pracownika) do głosów, oddanych za oceną stopnia bezpośrednio wyższego. Równość głosów liczy się na korzyść pracownika.

Członek komisji kwalifikacyjnej, którego niekorzystna ocena kwalifikacyjna o pracowniku różni się znacznie (o dwa stopnie) od oceny innych członków komisji, obowiązany jest własnoręcznie umieścić w rubryce „uwaga” protokołu kwalifikacyjnego, krótkie uzasadnienie swojej odmiennej oceny.

Wynik głosowania wpisuje się do właściwej rubryki protokołu kwalifikacyjnego, poczem protokół podpisują wszyscy członkowie komisji kwalifikacyjnej.

§ 15. O wyniku kwalifikacji zawiadamia się niezwłocznie pracownika na piśmie (wzór Nr. 3) za pośrednictwem jego władzy służbowej.

Dowód doręczenia pracownikowi zawiadomienia o wyniku kwalifikacji, zaopatrzone w datę doręczenia.

przechowuje się w jego aktach osobowych.

§ 16. Pracownika, który otrzymał niedostateczną kwalifikację służbową należy (po uprawomocnieniu się jej), przenieść do innego miejsca służbowego (urzędu) na takie samo lub inne równorzędne stanowisko, a to w tym celu, ażeby przy następnej kwalifikacji służbowej tego pracownika, skład komisji kwalifikacyjnej uległ całkowitej zmianie.

Na pisemną prośbę pracownika, wniesioną do 14-tu dni po doręczeniu mu zawiadomienia o ocenie kwalifikacyjnej, władza przełożona może pozostawić go w temsamem miejscu pracy, bądź też przenieść do takiego miejsca służbowego (urzędu), w którym skład komisji kwalifikacyjnej przynajmniej częściowo różniłby się od składu komisji w dawnym jego miejscu pracy.

§ 17. Przeciwno ocenie kwalifikacyjnej, która odbiera możliwość uzyskania nominacji lub awansu, może pracownik wnieść zażalenie w porządku służbowym w ciągu 14 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o wyniku kwalifikacji.

Władza służbowa, która otrzymała zażalenie przeciwko ocenie kwalifikacyjnej, obowiązana jest zażalenie to skierować w ciągu trzech dni w porządku służbowym do władzy właściwej.

Zażalenie niedopuszczalne, lub wniesione po upływie wyznaczonego wyżej 14-dniowego terminu, władza przełożona pozostawia bez rozpatrzenia, o czym zawiadamia pracownika na piśmie.

Jeśli pracownik nie mógł wnieść zażalenia we właściwym czasie z powodu przeszkód nie do przewidywania, może w ciągu 7 dni, od ustania przeszkody, prosić o przywrócenie utraconego terminu.

Prośba o przywrócenie terminu może być zawarta w piśmie, stanowiąc jednocześnie zażalenie przeciwko ocenie kwalifikacyjnej.

Prośbę o przywrócenie terminu rozpatruje i rozstrzyga ostatecznie władza przełożona.

§ 18. Zażalenie, wniesione we właściwym terminie, winno być w ciągu 60 dni od daty wniesienia rozpatrzone i rozstrzygnięte przez powołaną do tego celu Wyższą Komisję Kwalifikacyjną.

§ 19. Wyższa Komisja Kwalifikacyjna rozpatruje zażalenie, zasięga ustnych lub pisemnych wyjaśnień od członków komisji kwalifikacyjnej, która wydała zaskarżoną ocenę kwalifikacyjną, przesłuchuje pracownika, jeśli on prosi o przesłuchanie, bada dostarczone przez niego dokumenty, oraz o ile uzna za celowe, przesłuchuje osoby, na które pracownik powołuje się w swem zażaleniu.

Zeznania przesłuchiwanym osobom należy ujmować w formę krótkiego protokołu.

Członkowie Wyższej Komisji Kwalifikacyjnej mają prawo domagać się, ażeby istotne dla sprawy zeznania osób, przesłuchiwanym przez komisję, były zapisane w protokole w dosłownym brzmieniu.

Protokółarne zeznanie osób, przesłuchanych przez Wyższą Komisję Kwalifikacyjną, stanowią integralną część dotyczącego protokołu kwalifikacyjnego i nie mogą być z niego usunięte.

Wyższa Komisja kwalifikacyjna posługuje się w czynnościach swych protokołem kwalifikacyjnym ustalonym we wzorze Nr. 1.

Protokół ten sporządza i zapisuje zeznania osób, przesłuchiwanym przez Wyższą Komisję Kwalifikacyjną, pracownik referendarski (z wykształceniem prawniczym), wyznaczony przez Dyрекcję Kolei Państwowych.

§ 20. Po rozpatrzeniu zażalenia Wyższa Komisja Kwalifikacyjna przystępuje do głosowania w sposób ustalony w §§ 13 i 14 z tą różnicą, że w razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego.

Ocena kwalifikacyjna, wydana przez Wyższą Komisję Kwalifikacyjną, nie może być stopnia niższego od stopnia oceny, przeciwko której pracownik wniósł zażalenie.

Uchwały Wyższej Komisji Kwalifikacyjnej są ostateczne i nie mogą być zaskarżone.

§ 21. Wszystkie czynności, związane z kwalifikowaniem pracowników, załatwiają Wydziały Osobowe Dyrekcji Okręgowych Kolei Państwowych.

Terminy i miejsca kwalifikowania ustalają Wydziały Osobowe po porozumieniu się z Wydziałami przełożonymi pracownikami, którzy mają być kwalifikowani.

Część IV.

Skład Komisji Kwalifikacyjnych.

§ 22. Skład każdej komisji kwalifikacyjnej zależy od stanowiska służbowego pracownika, poddanego kwalifikowaniu, i uwidoczniiony jest w załączniku Nr. 1.

Przewodniczącym komisji kwalifikacyjnej jest członek komisji, najstarszy stanowiskiem.

Starszeństwo służbowe członków komisji kwalifikacyjnych ustala się w myśl postanowień § 5, Przepisów o listach starszeństwa służbowego pracowników etatowych i kandydatów na pracowników etatowych P. K. P., zatwierdzonych rozporządzeniem Ministra Komunikacji z dnia 19.10.1929 r. Nr. I/20268/2/29 (Dz. U. M. K. Nr. 22, poz. 177).

§ 23. Jeżeli członek komisji kwalifikacyjnej zajmuje stanowisko służbowe, na podstawie którego wchodzi w skład pewnej komisji, krócej aniżeli trzy miesiące, może uchylić się od udziału w kwalifikowaniu uzasadniając swe uchylenie się tem, że nie zna dokładnie pracownika, którego ma kwalifikować.

O uchyleniu się od kwalifikowania, członek komisji kwalifikacyjnej zawiadamia w porządku służbowym niezwłocznie po zwołaniu komisji Wydział Osobowy Okręgowej Dyrekcji Kolei Państwowych, celem powołania do komisji kwalifikacyjnej pracownika, który zajmował poprzednio odnośne stanowisko służbowe.

Jeśli powołanie tego pracownika w skład Kom. Kwalifikacyjnej następczo większe trudności, Wydział Osobowy odracza odpowiednio termin kwalifikowania, nie dłużej jednak, niż na trzy miesiące.

§ 24. Członek komisji kwalifikacyjnej, przeciwko któremu wdrożono postępowanie karno - sądowe, karnoskarbowe, lub dyscyplinarne, nie może do czasu prawomocnego ukończenia tego postępowania, brać udziału w czynnościach komisji kwalifikacyjnych, dla pracowników, którzy spowodowali to postępowanie, albo występują w niem w charakterze świadków lub biegłych. W tym przypadku członek komisji obowiązany jest postąpić w myśl postanowień § 23. W jego miejsce wstępuje wówczas pracownik, uprawniony do zastępowania go w służbie.

§ 25. 1. Wyższa Komisja kwalifikacyjna dla pracowników Dyrekcji Okręgowych Kolei Państwowych i podległych jej urzędów składa się z Wicedyrektora Kolei Państwowych jako przewodniczącego, Naczelnika Wydziału Prawnego i Naczelnika Wydziału, któremu pracownik podlega.

Jeśli w skład komisji kwalifikacyjnej, która wydała zaskarżoną ocenę kwalifikacyjną wchodził Wicedyrektor Kolei Państwowych, to wówczas przewodniczy Wyższej Komisji Kwalifikacyjnej Dyrektor Kolei Państwowych.

2. Zażalenia Wicedyrektorów Kolei Państwowych przeciwko ocenie kwalifikacyjnej, rozstrzyga Minister Komunikacji po wysłuchaniu opinii członków komisji kwalifikacyjnej, która wydała zaskarżoną ocenę kwalifikacyjną.

3. Zażalenia Naczelników Wydziałów Dyrekcji Okręgowych Kolei Państwowych, oraz Zastępców Kierowników innych urzędów, podległych bezpośrednio Ministerstwu Komunikacji, rozpatruje i rozstrzyga w trybie przewidzianym w § 19 niniejszych przepisów Dyrektor Biura Personalnego i Dyrektor właściwego Departamentu Ministerstwa Komunikacji.

4. Zażalenia pracowników innych urzędów, podległych bezpośrednio Ministerstwu Komunikacji przeciwko ocenie kwalifikacyjnej, rozpatruje i rozstrzyga w trybie przewidzianym w § 19 niniejszych przepisów Wyższa Komisja Kwalifikacyjna, w której skład wchodzi: Naczelnik Wydziału Osobowego w Biurze Personalnym jako przewodniczący, i Naczelnik właściwego Wydziału (Naczelnicy właściwych wydziałów) Ministerstwa Komunikacji.

5. Z uwagi na to, że w skład Wyższej Komisji Kwalifikacyjnej dla pracowników D. O. K. P. i podległych jej urzędów wchodzi zawsze Naczelnik Wydziału Prawnego, przeto zażalenia pracowników tego Wydziału, przeciwko ocenie kwalifikacyjnej, rozpatruje i rozstrzyga w trybie przewidzianym w § 19 niniejszych przepisów Dyrektor Kolei Państwowych przy współudziale Wicedyrektora

Kolei Państwowych i Naczelnika Wydziału Prawnego.

C z ę ś ć V.

Opinie o pracownikach nieetatowych.

§ 26. Opinie o pracownikach nieetatowych wydaje władza służbowa, t. j. Kierownik urzędu, w którym pracownik jest zatrudniony, zasadniczo w następujących przypadkach:

- 1) przed przyznaniem pracownikowi wyższej kategorii płacy,
- 2) przed zaliczeniem pracownika w poczet kandydatów na pracowników etatowych,
- 3) przed mianowaniem pracownika na stanowisko etatowe.

Poza tem władza służbowa może wydać opinię o pracowniku nieetatowym w przypadkach, gdy uzna wynik pracy pracownika za niedostateczny (§ 123 ustęp 2 punkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 8 lipca 1929 r. Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 447) lub gdy uzna, że zasłży warunki przemawiające za polepszeniem opinii.

Przed wydaniem opinii władza służbowa winna wysłuchać zdania bezpośredniego zwierzchnika pracownika.

Przy wydawaniu opinii o pracowniku nieetatowym władza służbowa bierze pod sumienną rozważę te same czynniki, które składają się na ocenę kwalifikacyjną pracowników etatowych i kandydatów na pracowników etatowych (§ 10) i wyraża opinię zapomocą tych samych stopni (§ 14).

Władza służbowa posługuje się przy wydawaniu opinii o pracowniku nieetatowym protokołem ustalonym we wzorze Nr. 2.

O opinii zawiadamia władza służbowa pracownika w ciągu 30 dni na piśmie według wzoru Nr. 3 za potwierdzeniem odbioru, które należy zachować w aktach osobistych pracownika.

Protokół, zawierający opinię o pracowniku nieetatowym, władza służbowa przesyła w drodze służbowej do przełożonego Wydziału.

Wydział przełożony wpisuje opinię o pracowniku nieetatowym do jego wykazu stanu służby i pozostawia ten protokół w wykazie stanu służby jako załącznik.

Przeciwko opinii niedostatecznej przysługuje pracownikowi prawo wniesienia w porządku służbowym zażalenia w ciągu 14 dni od dnia doręczenia tej opinii.

Zażalenie rozpatruje i rozstrzyga władza przełożona (Naczelnik przełożonego Wydziału), po wysłuchaniu zdania władzy służbowej, która wydała zaskarżoną opinię, oraz po przesłuchaniu pracownika, jeśli on prosi o przesłuchanie.

C z ę ś ć VI.

Postanowienia przejściowe.

§ 27. Pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe”, posiadających charakter pracowników etatowych „ad personam”, t. j. zajmujących stanowiska służbowe, względnie posiadających tytuły służ-

bowe, nieprzewidziane w „tabeli B” rozporządzenia Ministra Kolei z dnia 21.I. 1925 r. Nr. I. 405/25 (Dz. U. M. K. Nr. 2), kwalifikują komisje kwalifikacyjne w składzie ustalonym w załączniku Nr. 2.

§ 28. Pracowników służby ruchu i drogowej w Dyrekcjach okręgowych Kolei Państwowych w Krakowie, Lwowie i Stanisławowie, oraz służby mechanicznej w Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Stanisławowie kwalifikują, do czasu wprowadzenia w tych Dyrekcjach Oddziałów Ruchu, Drogowych i Mechanicznych, komisje kwalifikacyjne w składzie ustalonym w załączniku Nr. 3.

§ 29. Pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe”, przydzielonych do stałej służby w Kierownictwie Przebudowy Węzła Warszawskiego w Warszawie, kwalifikują komisje kwalifikacyjne w składzie ustalonym w załączniku Nr. 4.

§ 30. Pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe”, przydzielonych do stałej służby w Ministerstwie Komunikacji, kwalifikuje komisja, w której skład wchodzi Dyrektor Departamentu (Biura Personalnego) Ministerstwa Komunikacji do którego pracownik został przydzielony, Naczelnik Wydziału osobowego w Biurze Personalnym i Naczelnik przełożonego Wydziału Ministerstwa Komunikacji.

Kwalifikowanie pracowników, wymienionych w pierwszym ustępie niniejszego paragrafu, przydzielonych do służby w Wydziałach niewłączonych do Departamentów, kwalifikuje komisja kwalifikacyjna, w której skład wchodzi Naczelnik tego Wydziału i Naczelnik Wydziału Osobowego w Biurze Personalnym.

Zażalenia tych pracowników przeciwko ocenie kwalifikacyjnej, rozstrzyga Minister Komunikacji.

§ 31. Skład Komisji kwalifikacyjnej pracowników etatowych, i kandydatów na pracowników etatowych, zatrudnionych stale w Biurze Projektów i Studjów, w Centralnym Wagonowym Biurze Obrachunkowym i w Biurze Węglowem, ustali osobne rozporządzenie.

§ 32. Zwyczajne kwalifikacje służbowe w pierwszym okresie kwalifikacyjnym (§ 5) przeprowadza się do końca 1930 roku.

§ 33. Przepisy niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1930 r.

Skład Komisji Kwalifikacyjnych:

KOLEJE NORMALNOTOROWE:

dla maszynistów instruktorów (we wszystkich DKP.):

- 1) Naczelnik Wydziału Osobowego,
- 2) Naczelnik Wydziału Mechanicznego,
- 3) Naczelnik Oddziału Mechanicznego;

dla naczelników parowozowni I kl. oraz dla zawiadowców parowozowni II i III kl. (we wszystkich DKP. z wyjątkiem DKP. Stanisławów):

- 1) Naczelnik Wydziału Osobowego,
- 2) Naczelnik Wydziału Mecha-

nicznego, 3) Naczelnik Oddziału Mechanicznego;

dla pomocników nacz. parowozowni I kl. i pomocników zawiadowcy parowoz. II kl., tudzież dla dyspozytorów parowozowni (we wszystkich DKP. z wyjątkiem DKP. Stanisławów):

- 1) Starszy Kontroler Wydziału Osobowego,
- 2) Naczelnik Oddziału Mechanicznego,
- 3) Naczelnik parowozowni I kl. wzgl. zawiadowca parowozowni II lub III kl. (przełożony naczelnik wzgl. zawiadowca);

dla maszynistów I-szej i II-giej klasy, pomocników masz. I i II kl., maszynowych I i II kl., palaczów i kandydatów na te stanowiska (we wszystkich DKP. z wyjątkiem DKP. Stanisławów):

- 1) Starszy Kontroler Wydziału Osobowego,
- 2) Naczelnik Oddziału Mechanicznego,
- 3) Kontroler Maszynowy,
- 4) Naczelnik parowozowni I kl. względnie zawiadowca parowozowni II lub III klasy (przełożony naczelnik wzgl. zawiadowca).

DKP. STANISŁAWÓW:

dla naczelników parowozowni I kl. tudzież dla zawiadowców parowozowni II i III kl.:

- 1) Naczelnik Wydziału Osobowego,
- 2) Naczelnik Wydziału Mechanicznego,
- 3) Kierownik Działu Parowozowego w Wydziale Mechanicznym;

dla pomocników naczelnika parowozowni I kl. i pomocników zawiadowców parowoz. II i III kl. oraz dla dyspozytorów parowozowni:

- 1) Starszy Kontroler Wydziału Osobowego,
- 2) Kierownik Działu Parowozowego w Wydziale Mechanicznym,
- 3) Naczelnik parowozowni I kl. względnie zawiadowca parowozowni II lub III kl. (przełożony mechanik wzgl. zawiadowca).

KOLEJE WĄSKOTOROWE:

dla zawiadowców parowozowni I i II kl. kolei wąskotorowej:

- 1) Starszy Kontroler Wydziału Osobowego,
- 2) Naczelnik Wydziału Kolei Wąskotorowych,
- 3) Zarządzający Koleją Wąskotorową;

dla dyspozytorów parowozowni, maszynistów - instruktorów, maszynistów i pomocników masz. oraz maszynowych kolei wąskotorowych:

- 1) Starszy Kontroler Wydziału Osobowego,
- 2) Zarządzający koleją wąskotorową,
- 3) Zawiadowca parowozowni.

Jeżeli maszynista - instruktor pełni obowiązki służbowe dla kilku Zarządów Kolei Wąskotorowych, wówczas w miejsce zawiadowcy parowozowni wchodzi w skład Komisji Kierownik Działu Mechanicznego w Wydziale Kolei Wąskotorowych.

Za życzenia świąteczne, nadesłane nam przez Zarządy Okręgów i Kół oraz przez licznych kolegów, składamy tą drogą serdeczne podziękowania.

PREZYDJUM Z. Z. M. i
REDAKCJA „MASZYNIŚCI”.

ŻYCIE ZWIĄZKOWE

WYSTĄPIENIA I INTERWENCJE PREZYDJUM.

Dn. 15.IV. 1930. w M. K. w sprawie plombowania hamulców parow., dodatku morskiego, ryczałtu dyspozytorów Kol. Wąskotorowych — kol. Siadak.

Dn. 16.IV. 1930. w M. K. w sprawie uznania świadectw przemysłowych oraz przyznania fachu kowalskiego dla tych pracowników, którzy już pracują od szeregu lat na parowozie — kol. kol. Borkowski, Siadak, Sobczak, Tyczka.

Dn. 23.IV. 1930. w Dyr. O. K. P. w Warszawie w sprawie em. Jędrzejewskiego — kol. Borkowski.

Dn. 24.IV. 1930. w M. K. w sprawie umundurowania — kol. Borkowski.

Dn. 28.IV. 1930. w M. K. w sprawie świadectw kowali w Dyr. Katowickiej, w sprawie hamulców w Dyr. Gdańskiej, egzaminów i awansów w Dyr. Stanisławowskiej, kol. Szredera z parowoz. Skarżysko — kol. kol. Komorowski, Siadak.

PRACE ORGANIZACYJNE PREZYDJUM.

Dn. 17.IV. 1930. Posiedzenie w sprawie turnusów na Górnym Śląsku — kol. kol. Borkowski, Siadak, Sobczak, Tyczka.

KOMUNIKAT

W sprawie korzystania z pokoi w lokalu Centrali.

Prezydium zawiadamia tą drogą członków, iż za używanie pokoi noclegowych w lokalu Centrali pobierać będzie tytułem zwrotu kosztów prania bielizny po 1.50 zł. (jeden złoty pięćdziesiąt groszy) za noc i osobę. Do pobierania należności upoważniony jest woźny związku, Tomasz Kuczyński.

Ponadto, z powodu ujawnionych kilkakrotnie nadużyć, Prezydium zawiadamia, że do korzystania z pokoi noclegowych uprawnieni są wyłącznie członkowie Związku oraz ich najbliższe rodziny (żona, dzieci). Nocleg będzie udzielany tylko za okazaniem dowodu osobistego, stwierdzającego niewątpliwie tożsamość osoby oraz legitymacji członkowskiej, opiewającej na to samo nazwisko.

JAROSŁAW.

Rezolucja zebrania Koła z dnia 13 kwietnia r. b. Na Walnym Zebraniu Koła miejscowego Z. Z. M. odbytem dnia 13.IV. b. r. przy licznym współudziale członków powzięto jednogłośnie rezolucję następującej treści:

„Maszyniści członkowie Koła Z. Z. M. w Jarosławiu po odczytaniu Biuletynu Centrali Z. Z. M. Nr. 1/30 i przeprowadzonej dyskusji uchwalają Zarządowi Głównemu i Prezydium Związku pełne uznanie i zaufanie za dotychczasową pracę tak w dziedzinie organizacyjnej jak też i w dziedzinie walki o postulaty zawodowe. Zebrani witają z radością i uznaniem przyłączenie Z. Z. M. do Komisji Klasowych Związków Zawo-

dowych i do Międzynarodówki Transportowej. Stoimy zwartym szeregiem przy naszej organizacji i będziemy jej bronić stanowczo przed atakami zzewnątrz, zaś warcholstwo we własnych szeregach będziemy tłumić w zarodku. Aprobujemy w całej rozciągłości uchwałę Walnego Zjazdu Poznańskiego i zarządzenia Zarządu Głównego i Okręgowego, wyrażamy radość, że nareszcie stanęliśmy razem z klasowym ruchem zawodowym Polski i całego świata do walki o wspólne ideały. Wznosimy okrzyk: „Niech żyje międzynarodowa solidarność klasy robotniczej. Niech żyje, Z. Z. M. i nasz Zarząd Główny“.

SIEDLCE.

Wybór Zarządu Koła. Dn. 10.III 1930 r. na zebraniu Koła został wybrany nowy Zarząd w następującym składzie: Przewodniczący: kol. Ostojki Antoni, zastępca przew. kol. Krzeszewski Roman, sekretarz — kol. Nowak Antoni, skarbnik — kol. Jastrzębski Aleksander. Członkowie Zarządu: kol. kol. Chojnacki Marceli, Soćko Kazimierz, Kom. Rew.: kol. kol. Gauze Ignacy, świętoński Władysław, Hermanowski Józef.

KIELCE.

Wieczór pożegnalny. Dn. 26.II 1930, odbyła się uroczystość pożegnania odchodzących w stan spoczynku kol. kol. Górnickiego M., Kulczyńskiego St., Kowalskiego J., Kaczmareckiego J., Brodzikowskiego A., Kowalczyńskiego J., Skalmowskiego St. i Dygudy Józefa. W uroczystości wzięło udział wielu kolegów i zaproszonych gości. Po zwiedzeniu wystawy województwa kieleckiego odbyła się wspólna kolacja, w czasie której wygłoszono szereg przemówień oraz dokonano wspólnej fotografii.

WARSZAWA-GŁÓWNA.

Zebranie Koła. Dn. 17.II 1930 odbyło się zebranie członków Koła z następującym porządkiem dziennym: 1) wprowadzenie nowych turnusów dla poc. osobow. 2) wolne wnioski. Zebraniu przewodniczył kol. Kalinowski, sekretarzował — kol. Rogalski. W zebraniu uczestniczył Prezes Zw. kol. Borkowski.

Zebranie zagał Przew. Koła, kol. Kalinowski, otwierając dyskusję nad pkt. 1) porządku dziennego. W dyskusji brali udział kol. kol. Lisiewicz, Sawicki, Jaworski, Małczyński, Kopf i inni. W rezultacie dyskusji zebrani uchwalili rezolucję treści następującej: „Zebrani postanawiają pozostawić obecnym turnus do nowego rozkładu jazdy, z wyłączeniem Sochaczewa, z turnusu pociągów osobowych dalekobieżnych. W sprawie turnusu kurjerskiego, jako wyrabiającego 250 i więcej godzin zebrani postanawiają zwrócić się do odpowiednich czynników o dodanie 1 parowozu, aby nie wyjeżdżał więcej jak 204 godzin.“

Następnie zabrał głos kol. Borkowski, który omówił szereg spraw organizacyjnych i służbowych wzywając do solidarności i wspólnej pracy organizacyjnej.

W wolnych wnioskach uchwalono wniosek utworzenie przy Kole miejscowym Kasy Koleżeńskiej, która będzie miała za zadanie przychodzić z pomocą potrzebującym kolegom w formie pożyczki, a zarazem będzie stanowiła fundusz dla uczczenia kolegów odchodzących w stan spoczynku; składkę miesięczną uchwalono zł. 1

Na tem posiedzenie zakończono.

KATOWICE.

Zjazd Okręgowy. Dn. 11.II. 1930 r. odbył się Walny Zjazd delegatów Kół Okręgu Katowickiego. W zebraniu uczestniczyli: Nacz. W-lu Techn. inż. Peczek, nacz. par. p. Gus oraz p. inż. Stolarczyk, z ramienia Prezydium kol. kol. Borkowski, Komorowski i Siadak. Przewodniczył Zjazdowi kol. Sobczak, sekretarzował kol. Maas. Porządek dzienny obejmował: 1. Zagajenie i odczytanie protokołu z ostatniego zebrania, 2. Sprawozdanie Zarządu Okręgowego z działalności za ubiegły okres, 3. Dyskusja nad Sprawozdaniem Zarządu Okręgowego, 4. Wybór nowego Zarządu, 5. Referaty członków Prezydium, 6. Wolne wnioski.

Po zagajeniu Zjazdu przez kol. Sobczaka oraz po odczytaniu protokołu przez kol. Maasa przystąpiono do sprawozdania z działalności Zarządu Okręgowego. Prezes Okręgu kol. Sobczak zaznajomił zebranych z wystąpieniami Zarządu u władz: pisemnie do D. O. K. P. w Katowicach występował Zarząd Okręgowy w sprawach ogólnych, postulatowych jako to: etatów, emerytalnej, dyspozytorów, premii przetokowej, normy węglowej, przepałów i innych 39 razy — w 50% ze skutkiem pomyślnym; w sprawach służbowych poszczególnych parowozowni 31 razy większość spraw załatwiona ze skutkiem pomyślnym; pozostałe w załatwieniu; w sprawach służbowych poszczególnych członków 112 razy, przeważnie ze skutkiem pomyślnym. Sekretarz Okręgu zdał sprawozdanie organizacyjne: korespondencji wpłynęło 621; wysłano 554. Zarząd Okręgowy uczestniczył w zebraniach kół 12 razy; Zjazdów Okręgowych odbyło się 2; posiedzeń Zarządu 6; konferencji u władz kolejowych odbyło 120, w tem 99 w DOKP., 4 w M. K., 6 w Oddziale Mech., oraz 11 w poszczególnych parowozowniach; konferencji u władz komunalnych odbyło 11. Skarbnik Okręgu zaznajomił zebranych ze stanem kasowym Okręgu: saldo z 1928 r. wynosiło zł. 348.04, wpływy w r. 1929 zł. 26.534,69, wydatki w r. 1929 zł. 25.795,79, saldo na r. 1930 — zł. 738,90.

Nad sprawozdaniem Zarządu Okręgowego wywiązała się żywa dyskusja, w której brało udział wielu kolegów. W rezultacie dyskusji udzielono ustępującemu Zarządowi Okręgowemu absolutorjum, poczem przystąpiono do wyborów nowego Zarządu, który ukonstytuował się następująco: Prezes Okręgu — kol. Sobczak Stanisław, zast. Prezesa kol. Tyczka, sekretarz — kol. Maas, zast. sekr. — kol. Głombik, skarbnik — kol. Walusz IV. Komisja Rewizyjna: kol. kol. Wyrwas, Sosna i Gacki.

Następnie przemawiali przedstawiciele Prezydium Związku, poruszając sprawy: pragmatyki, ustawy emerytalnej oraz szereg spraw organizacyjnych. W rezultacie dyskusji, która się wywiązała nad referatami przedstawicieli Prezydium uchwalono rezolucję treści następującej:

Zebrani delegaci Walnego Zjazdu Okręgowego w Katowicach składają z pełnym zaufaniem swoje sprawy w ręce Zarządu Głównego ZZM.

Zebrani potępią stanowczo robotę warcholów z t. zw. „opozycji“, gdyż godzi ona w najżywniejsze interesy ogółu maszynistów i oświadczają, iż warcholstwo to zwalczać będą wszelkimi środkami.

Zebrani stwierdzają, iż podporządkowują się całkowicie wszelkim zarządzeniom i uchwałom wyrażonym na 10-tym Walnym Zjeździe w Poznaniu.

W wolnych wnioskach omawiano szereg spraw służbowych.

WEJHEROWO — PUCK.

Walne Zebranie Koła. Dn. 21.I.1930 odbyło się Walne Zebranie członków Koła z następującym porządkiem dziennym: 1. Odczytanie protokołu z ostatniego zebrania. 2. Przemówienie członka Prezydium i Prezesa Okręgu. 3. Sprawozdanie Zarządu Koła z działalności za ubiegły okres. 4. Wybór nowego Zarządu. 5. Wolne wnioski. Zebraniu przewodniczył kol. Minikowski, sekretarował — kol. — Matiasz. W zebraniu uczestniczyli z ramienia Prezydium — kol. Siadak, Sekr. Zw. z ramienia Zarządu Okręgowego — kol. Hernet — Prezes Okręgu Gdańskiego.

Po odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania zabrał głos kol. Siadak, który obszernie omówił sprawę przystąpienia Z. Z. M. do Komisji Klasowych Związków oraz szereg spraw postulatowych i organizacyjnych. Kol. Hernet zaznajomił zebranych z wystąpieniami Zarządu Okręgowego w Dyrekcji O. K. P. w Gdańsku.

Nad referatami wywiązała się dyskusja, w której wzięli udział kol. kol. Szczepaniak, Olszewski, Stencel i Draczyński.

Po zdaniu przez Zarząd Koła sprawozdania z działalności za ubiegły okres na wniosek Komisji Rewizyjnej udzielono ustępującemu Zarządowi Koła absolutorium. Później przystąpiono do wyboru nowego Zarządu, w skład którego weszli jako Przewodniczący — kol. Minikowski Jan, jako sekretarz — kol. Matiasz Jan i jako skarbnik kol. Konkolewski Walerjan. Członko-

wie Zarządu — kol. kol. Szczepaniak Antoni i Zietański Jan. Komisja Rewizyjna — kol. kol. Kurkowski Hieronim, Stencel Józef i Biesiak Piotr.

DZIEDZICE.

Wieczór pożegnalny. Dn. 17.II.1930 odbyło się uroczyste pożegnanie odchodzącego w stan spoczynku kol. Reszkego Hermana, dyspozytora par. W uroczystości wzięły udział władze przełożone oraz grono kolegów z rodzinami. Po szeregu przemówień okolicznościowych wręczono jubilatowi upominek. W miłym nastroju uroczystość przeciągnęła się do późnego wieczora.

CHEŁŻE.

Walne Zebranie Koła. Dn. 19.I.30 odbyło się Walne Zebranie członków Koła miejscowego z następującym porządkiem dziennym: 1. Odczytano protokół z ostatniego zebrania. 2. Sprawozdanie Zarządu Koła. 3. Dyskusja nad sprawozdaniem. 4. Wybór Zarządu. 5. Wolne wnioski. W zebraniu uczestniczyli z ramienia Okręgu Prezes Okręgu — kol. Sobczak i Skarbnik Okręgu — kol. Walusz. Przewodniczył zebraniu kol. Mutwil, sekretarował kol. Nagi.

Po odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania Zarząd Koła w osobach kol. Poplucha, Świątko i Świątko — zdał sprawozdanie z działalności za ubiegły okres. W dyskusji nad sprawozdaniem brali udział kol. kol. Mutwil, Socha, Trubic, Nawrot i inni. Na wniosek kol. Nagiego, członka Komisji Rewizyj-

nej udzielono jednogłośnie ustępującemu Zarządowi Koła absolutorium. Wybory do nowego Zarządu Koła dały następujące wyniki: Przewodniczący — kol. Popluch Robert, zast. przew. kol. Mutwil Antoni Sekretarz — kol. Świątek Józef, zast. sekr. — kol. Opałowski Stanisław. Skarbnik — kol. Świątko Józef. Komisja Rewizyjna — kol. kol. Nagi, Gutman i Nawrot.

Następnie przemawiali przedstawiciele Zarządu Okręgowego poruszając ogólne sprawy postulatowe jako to: umundurowanie, pragmatyka, ustawa emerytalna i inne oraz sprawy organizacyjne.

W wolnych wnioskach omawiano sprawy służbowe.

KOŚCIERZYNA.

Walne Zebranie Koła. Dn. 12.I.30 roku odbyło się Walne Zebranie członków Koła miejscowego Z. Z. M. Porządek dzienny obejmował: 1. Odczytanie protokołu z ostatniego zebrania. 2. Sprawozdanie Zarządu Koła z działalności za ubiegły okres. 3. Dyskusja nad sprawozdaniem Zarządu. 4. Wybór nowego Zarządu. 5. Wolne wnioski.

Po odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania Prezes Koła omówił sprawę załatwioną przez Zarząd Koła w ubiegłej kadencji, poruszając sprawę umundurowania, norm węglowych, szereg wystąpień w Wydziale Mechanicznym oraz w DOKP w sprawach ogólnych jak też indywidualnych poszczególnych członków. Sekretarz Koła zdał sprawozdanie organizacyjne, skarbnik Koła zdał sprawozdanie kasowe. Nad sprawozdaniem Zarządu wywiązała się dyskusja, w rezultacie której na wniosek Komisji Rewizyjnej udzielono ustępującemu Zarządowi Koła absolutorium, postanawiając wybrać Zarząd Koła na następny rok w tym samym składzie, co poprzednio. Ze względu na to, iż kol. Imoczyński zrzekł się mandatu sekretarza, pozostawiono wybór sekretarza do następnego zebrania.

W wolnych wnioskach omawiano sprawy lokalne.

NA RATY bez zaliczki

ZEGARY

ścienne, zegarki, pierścionki, kolczyki obrączki **CH. GUTMACHER**

Warszawa,
ul. Smocza Nr. 21 m. 7, róg Dzielnej

**KIEDY BĘDZIESZ WIĘCEJ
PIENIĘDZY ZARABIAŁ?**

Poszukujesz pobocznych dochodów?
Chcesz sobie stworzyć egzystencję bez własnego kapitału?
Chcesz zapoznać amerykańskie tryki i metody zarabiania pieniędzy?
Przeczytaj interesującą książkę

„DROGA DO ZŁOTA”

Cena zł. 5.— przez zaliczenie.
Gwarancja: Zwrot pieniędzy w razie niezadowolenia. Wydawnictwo Handlowe, Poznań 3.

Prospekty wysyłamy bezpłatnie.

ROBOTNICZE TOWARZYSTWO SŁUŻBY SPOŁECZNEJ.

W roku ubiegłym powstało w Warszawie stowarzyszenie, oparte na statucie i zarejestrowane pod nazwą: „ROBOTNICZE TOWARZYSTWO SŁUŻBY SPOŁECZNEJ”.

Cel i zadanie Towarzystwa: niesienie pomocy, opieki, udzielanie porad prawnych i wskazówek szerokim rzeszom najuboższej ludności Warszawy na zasadach dobrze pojętego obowiązku społecznego.

Towarzystwo ma również na celu szkolenie pracowników społecznych.

W chwili obecnej działają następujące sekcje Towarzystwa:

- 1) Sekcja Opieki Społecznej i Pośrednictwa Pracy. Przewodniczący dr. H. Kłuszyński.
- 2) Sekcja Porad Prawnych. Przewodniczący dr. A. Kielski.
- 3) Sekcja Kolonij letnich i Domów Wypoczynkowych. Przewodnicząca S. Woszczyńska.
- 4) Sekcja Ogrodów Działkowych. Przewodnicząca M. Chmieleńska
- 5) Sekcja Finansowa. Przewodnicząca sen. D. Kłuszyńska.

Rozwój Towarzystwa, zakres działania i pomyślne rezultaty zależne są od członków, ich liczebności i czynnego, w miarę możliwości, współdziałania w pracach Towarzystwa.

Zarówno charakter społeczny i demokratyczny oraz humanitarne zadania Towarzystwa zjednac mu winny zwolenników.

Wpisowe wynosi 1 zł. Opłata członkowska minimum 50 gr. miesięcznie lub wyższa dobrowolnie zadeklarowana składka miesięczna, kwartalna lub roczna.

Sekretariat urzęduje codziennie od 10 r. do 2 pp. przy ul. Leszno 53, parter, front. Tel. 527-21.

Celem ułatwienia dokonania zapisów członków, Towarzystwo wysyła do domów inkasentki, posiadające na piśmie upoważnienie z pieczęcią Towarzystwa i podpisami.

Przewodnicząca
Dr. J. Budzińska-Tylička,
Wilcza 10, m. 3, tel. 138-92.

Sekretarka
S. Woszczyńska,
Solec 103, m. 2, tel. 287-96.

Skarbniczka
K. Dubois,
Kazimierzowska 53, tel. 436-91.

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona — zł. 400.—, ½ strony — zł. 250.—, ¼ strony — zł. 150.—, 1/8 strony — zł. 100.—, 1/16 strony — zł. 50.—.

Wydawca: Zaw. Zw. Maszyn. Kolej.

Odbito w drukarni „Robotnika”. Wrocławska 7.

Red. odpow.: Henryk Sommerfeldt.